

แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา
สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น
Guidelines for the Administration of Educational Institutions According
to Vocational Education Standards under Khon Kaen
Vocational Education

กฤษณะ จันดาอาจ และ วานิช ประเสริฐพร

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Kritthaneth Janda-arj and Vanich Prasertphorn

Northeastern University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: veegewon@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น และ 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น เป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 45 คน และครูผู้สอน จำนวน 272 คน รวมทั้งสิ้น 317 คน โดยใช้วิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง Modified Priority Needs index (PNI_{Modified}) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา และด้านการนํานโยบายสู่การปฏิบัติ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารจัดการ และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา ส่วนด้าน

* วันที่รับบทความ: 23 พฤษภาคม 2564; วันแก้ไขบทความ 27 พฤษภาคม 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 28 พฤษภาคม 2564

Received: May 23, 2021; Revised: May 27, 2021; Accepted: May 28, 2021

ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านบริหารจัดการ ความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า มีความต้องการจำเป็นเรียงลำดับความสำคัญดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา 3) ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ และ 4) ด้านการจัดการเรียนการสอน แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า มีแนวทางที่สำคัญประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการ 6 แนวทาง ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา 5 แนวทาง ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ 4 แนวทาง และด้านการจัดการเรียนการสอน 7 แนวทาง

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา; มาตรฐานอาชีวศึกษา; อาชีวศึกษาขอนแก่น

Abstracts

The purposes of this research were 1) to study the current and the desirable conditions of the administration of educational institutions according to vocational education standards under Khon Kaen Vocational Education, 2) to study the needs for the administration of educational institutions according to vocational education standards under Khon Kaen Vocational Education and 3) to present guidelines for the administration of educational institutions according to vocational education standards under Khon Kaen Vocational Education. This research was mixed methods research. The sample group used in this research consisted of 45 school administrators and 272 teachers, with the total number of 317 people by using stratified sampling method. The instruments used to collect data were 5-rating scale questionnaire and semi-structured interview. The statistics used for data analysis comprised frequency, percentage, mean, standard deviation, PNI modified index and content analysis.

The research results were found that:

The current situation of the administration of educational institutions according to vocational education standards under Khon Kaen Vocational Education, in overall, was found at a high level, when considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average was teaching and learning management, followed by vocational education curriculum and the policy implementation, the aspect with the lowest average was management. The desirable conditions of the administration of educational institutions according to vocational education standards under Khon Kaen Vocational Education, in overall, was found at the highest level, when considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average was teaching and learning management, followed by vocational education curriculum and the policy implementation, the aspect with the lowest average was management, followed by vocational education curriculum, the aspect with the lowest average was management. Needs for the administration of educational institutions according to vocational education standards under Khon Kaen Vocational Education, ranked according to the importance were as follows: 1) Management, 2) Vocational education curriculum, 3) Policy implementation, 4) Teaching and learning management. Guidelines for the administration of educational institutions according to vocational education standards under Khon Kaen Vocational consisted of key guidelines as follows: 6 guidelines of Management, 5 guidelines of vocational education curriculum, 4 guidelines of policy implementation, and 7 guidelines of learning and teaching management.

Keywords: Administration of Vocational Education Institutions; Vocational Education Standards; Khon Kaen Vocational Education

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) เป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ “ประเทศไทย 4.0” โดยมุ่งเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ยุทธศาสตร์สำคัญ มีดังนี้ 1) พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต 2) การยกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง 3) ปลุกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้ 1) ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสำนึก และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ 2) พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะ ความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า 3) ยกระดับคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต และในแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) มีเป้าหมาย/แนวทางการพัฒนาคน ดังนี้ 1) ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะและสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมประเทศ 2) ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน 3) ส่งเสริม สนับสนุนให้คนทุกช่วงวัยให้มีทักษะความรู้ความสามารถ ตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนาคุณภาพชีวิต อย่างเหมาะสมเต็มตามศักยภาพในแต่ละช่วงวัย 4) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ 5) พัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัดและประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ 6) พัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีสมรรถนะตามมาตรฐาน 7) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา 8) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559 : 97)

แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ ดังนี้ 1) พัฒนาระบบการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ 2) พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร การวัดและประเมินผลทุกระดับ/ประเภทการศึกษาให้ทันสมัย 3) ส่งเสริมการพัฒนาเนื้อหาสาระที่ทันสมัยในทุกระดับ/ประเภทการศึกษา เพื่อการผลิตสื่อการเรียนการสอน ตำราเรียนที่มีคุณภาพ รวมทั้งตำราเรียนอิเล็กทรอนิกส์ 4) วางแผนการผลิตครูให้สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภท มีครูครบตามเกณฑ์ 5) เร่งผลิตและพัฒนาสมรรถนะกำลังคนอาชีวศึกษาให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี 6) ส่งเสริมภาพลักษณ์การอาชีวศึกษา เร่งปรับค่านิยม และวางรากฐานให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่วัย

การศึกษาขั้นพื้นฐาน 7) พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา และบริหารจัดการที่ทันสมัยและไม่ซ้ำซ้อน 8) พัฒนาระบบการจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางทางการศึกษาของประเทศ ระบบการรายงานของฐานข้อมูลโดยเชื่อมโยงการศึกษาทุกระดับ/ประเภทการศึกษาให้เป็นเอกภาพเป็นปัจจุบัน และมีมาตรฐานเดียวกัน 9) ผลิตและพัฒนาโปรแกรมประยุกต์หรือสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้เรียนสถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษา นำมาใช้เพิ่มคุณภาพการเรียนรู้เป็นระบบ 10) จัดหาอุปกรณ์/ทรัพยากรพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้กับผู้เรียนอย่างเพียงพอ ทัวถึงและเหมาะสมกับการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง 11) ปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการศึกษาให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล 12) พัฒนาระบบบริหารงานงบประมาณ/การเงินให้มีประสิทธิภาพ จากข้อกำหนดในยุทธศาสตร์ชาติสู่การวางแผนงาน ได้ระบุกลยุทธ์/แนวทางการพัฒนาสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้เป็นกรอบแนวทางการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพนั้น (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559 : 90) กระทรวงศึกษาธิการ จึงออกประกาศเรื่อง มาตรฐานอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ไว้ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอนพิเศษ 228 ง ลงวันที่ 18 กันยายน 2561 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหาร จัดการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2561 : 32)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีภารกิจเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายในการบริหาร จัดการ และส่งเสริม สนับสนุนการอาชีวศึกษา ตลอดจนการฝึกอบรมวิชาชีพ ให้หน่วยงานได้สังกัด คืออาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น ซึ่งประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ รวม 11 แห่ง ดำเนินการภายใต้ภารกิจหลักในการจัดการอาชีวศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา และ มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ จากผลการจัดการอาชีวศึกษาที่ผ่านมา สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2558 : 12) ได้รายงานการประเมินคุณภาพ ด้านการอาชีวศึกษา พบจุดที่ควรพัฒนา เช่น ควรบริหาร จัดการทรัพยากร และวางแผนจัดหาครุภัณฑ์ อุปกรณ์การศึกษาให้เพียงพอ ควรจัดระบบฐานข้อมูล เทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความเชื่อมโยงทุกฝ่ายงานเป็นระบบข้อมูลกลาง การทำข้อตกลงร่วมมือ (MOU) อย่างเป็นทางการกับสถานประกอบการหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ จากรายงานการศึกษาของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย พบว่า หลักสูตรไม่เชื่อมโยงกับทักษะที่ต้องใช้ในโลกรการทำงานจริงหรือธุรกิจ เปิดสอนสาขาได้ตรงกับที่ตลาดต้องการแต่เนื้อหาหลักสูตรล้าสมัย ระบบอาชีวศึกษายังขาดการส่งเสริมด้านทรัพยากรอย่างรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขาดครู อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ จากผลสะท้อนข้อปัญหาดังกล่าวข้างต้น ข้อปัญหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับ มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา มีข้อกำหนดว่า สถานศึกษามีครูที่มีวุฒิการศึกษา และจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนด ใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการบริหารจัดการทรัพยากร

ของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสำเร็จในการดำเนินการตามนโยบายสำคัญของหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา แยกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการบริหารจัดการ และ 4) ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ) และบริบทของ อาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบสภาพปัญหาเช่นเดียวกัน คือ คุณภาพของการจัดการอาชีวศึกษา ยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา เช่น ด้านหลักสูตร มีการใช้หลักสูตรที่มีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงาน ขาดการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรรายวิชา เพิ่มเติมในระดับสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพของผู้สอนขาดความต่อเนื่อง การจัดห้องเรียนและครูไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ด้านการบริหารทรัพยากร ปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนยังขาดความเหมาะสม และด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ที่ต้องพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ระบบการบริหาร ทรัพยากร ระบบการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ การศึกษายกกำลังสอง โดยสร้างความร่วมมือของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียน รวมทั้งการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน สถาน ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในวิทยาลัย สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น จึงสนใจทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น โดยใช้มาตรฐานอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา เป็นกรอบในการวิจัย เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการนำไป ประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา พัฒนาคุณภาพการศึกษา ยกกระดับอาชีวศึกษาให้เป็นทางเลือกคุณภาพ และเตรียมความพร้อมบุคลากรสายอาชีพเข้าสู่สังคม ระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาขอนแก่น
ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 52 คน และครูผู้สอนในสังกัด
อาชีวศึกษาขอนแก่น จำนวน 895 คน รวมทั้งสิ้น 947 คน (ข้อมูลจากสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น
ณ วันที่ 1 ธันวาคม 2563)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูวิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาขอนแก่น ซึ่ง
ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น จำแนกเป็น ผู้บริหารจำนวน 45 คน ครูผู้สอนจำนวน 272 คน จำนวน 317 คน
กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม .05
ด้วยวิธีการแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับสลาก
เลือกกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบ
เลือกตอบ เกี่ยวกับ วุฒิการศึกษา, ประสบการณ์ และตำแหน่ง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check
list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหาร
สถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
ทุกข้อจะมีคำตอบ 2 สภาพ คือ สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ แยกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร
อาชีวศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ และด้านการนํานโยบายสู่การปฏิบัติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ถึงผู้อำนวยการ
สถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาขอนแก่น เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก
ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน
2. นำส่งหนังสือไปยังสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาขอนแก่น ด้วยหลายวิธีการ เช่น ส่งทาง
ไปรษณีย์ส่งทางระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ และขอรับแบบสอบถามทั้งหมดคืนโดยแจ้งกำหนดส่งคืน
ภายใน 10 วัน

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมและติดตามแบบสอบถามพร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์ ของแบบสอบถามทุกชุดและนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพต่าง ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2

1. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาขอนแก่น สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วแปลความหมายค่าเฉลี่ย

2. วิเคราะห์และจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาขอนแก่น โดยใช้สูตร Modified Priority Needs index (PNI modified) และวิเคราะห์เนื้อหา ตรวจสอบความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ของแนวทางการบริหารสถานศึกษา โดยใช้คำมัธยฐาน และพิสัยระหว่างควอไทล์

ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาขอนแก่น

การบริหารสถานศึกษา ตามมาตรฐานอาชีวศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI Modified	ระดับ
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ		
ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา	3.81	0.57	มาก	4.75	0.33	มากที่สุด	0.25	2
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.91	0.45	มาก	4.79	0.29	มากที่สุด	0.23	4
ด้านการบริหารจัดการ	3.67	0.68	มาก	4.68	0.38	มากที่สุด	0.28	1
ด้านการนํานโยบายสู่การปฏิบัติ	3.81	0.61	มาก	4.73	0.36	มากที่สุด	0.24	3
ค่าเฉลี่ยในภาพรวม	3.79	0.51	มาก	4.74	0.31	มากที่สุด	0.25	

จากตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษา ตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาขอนแก่น โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา และด้านการนํานโยบายสู่การปฏิบัติ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริหารจัดการ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษา ตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาขอนแก่น โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารจัดการ

2. ความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น

ความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาขอนแก่น โดยเรียงลำดับความสำคัญเป็น ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา 3) ด้านการนํานโยบายสู่การปฏิบัติ และ 4) ด้านการจัดการเรียนการสอน

3. นำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น

แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่นที่สำคัญ ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการ 6 แนวทาง ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา 5 แนวทาง ด้านการนํานโยบายสู่การปฏิบัติ 4 แนวทาง และด้านการจัดการเรียนการสอน 7 แนวทาง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น มีดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก โดยพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา และด้านการนํานโยบายสู่การปฏิบัติ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริหารจัดการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ด้านการจัดการเรียนการสอน มีผลการปฏิบัติที่ดีและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท และตรงสาขาวิชาที่สอน ระบบการบริหารงานวิชาการมีการจัดการหรือแนวปฏิบัติที่ดี แต่หากได้รับการส่งเสริมอย่างต่อเนื่องให้สามารถรักษาระดับคุณภาพไว้ พร้อมมีแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระดับสู่มาตรฐานสากลในโอกาสต่อไป ส่วนด้านการบริหารจัดการนั้น ถือว่าในภาพรวมควรได้รับการพิจารณาในประเด็นต่าง ๆ อย่าง

เร่งด่วน โดยเฉพาะการมีผลงานจากการพัฒนาตนเองและการพัฒนาวิชาชีพของครู ได้รับการตีพิมพ์/เผยแพร่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการจัดการอาชีวศึกษาที่ผ่านมา สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2558 : 12) ได้รายงานการประเมินคุณภาพ ด้านการอาชีวศึกษา พบจุดที่ควรพัฒนา เช่น การบริหาร จัดการ ทรัพยากร และวางแผนจัดหาครุภัณฑ์ อุปกรณ์การศึกษาให้เพียงพอ ควรจัดระบบฐานข้อมูล เทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความเชื่อมโยงทุกฝ่ายงานเป็นระบบข้อมูลกลาง การทำข้อตกลงร่วมมือ (MOU) อย่างเป็นทางการกับสถานประกอบการหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ วรพีชัญ ลิขิตยาน (2560 : 65) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการสถานศึกษาให้เป็นองค์กร สมรรถนะสูง จะมีการใช้ หลักการบริหารจัดการ ด้านนำองค์กร ด้านวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านมุ่งเน้นผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย ด้าน การวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ด้านการจัดการกระบวนการและ ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ และสอดคล้องกับ ชุตินา เมฆวัน (2557 : 26-38) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหาร อาชีวศึกษา พบว่า สภาพของปัญหาของการบริหารอาชีวศึกษา เช่น ปัญหาหลักสูตรการศึกษาที่ไม่ทันสมัย ปัญหาบุคลากรทางการศึกษาขาดคุณภาพ ปัญหาเรื่องเงินและปัจจัยทางการศึกษาไม่เพียงพอเหมาะสม ปัญหา เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษา

2. สภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัด อาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา ส่วน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบริหารจัดการ สรุปได้ว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ประเด็นที่มีสภาพพึง ประสงค์ระดับมากที่สุด คือ สถานศึกษามีครูที่มีความพร้อมทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดี และจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา ส่วนสภาพพึงประสงค์น้อยที่สุด คือ มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพจัดการเรียนรู้และแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ครูอาจมีทัศนคติ ทางลบ มีความตระหนักถึงคุณค่าของการวิจัยในชั้นเรียนค่อนข้างน้อย ส่วนด้านบริหารจัดการ ประเด็นที่มี สภาพพึงประสงค์ระดับมากที่สุด คือ จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาและแผนปฏิบัติราชการประจำปี ได้รับความ เห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนสภาพพึงประสงค์น้อยที่สุด คือ มีผลงานจากการพัฒนาตนเอง และการพัฒนาวิชาชีพของครู ได้รับการตีพิมพ์/เผยแพร่ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ครูอาชีวศึกษามีความสนใจการจัดทำ ผลงานวิชาการ หรือการพัฒนาวิชาชีพค่อนข้างน้อย สถานศึกษาจึงควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดทำ แผนพัฒนาครูในระดับสถานศึกษาและระดับบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ ฉลอง นพคุณ (2561 : 46) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา มีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) ควรร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดทำหลักสูตรให้ครอบคลุมกับความต้องการของตลาดแรงงาน และ ความต้องการของผู้เรียน 2) ควรมีอบรมให้ความรู้ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เทคนิคการสอนและ

ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย 3) ควรมีการติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ นำผลการประเมินย้อนกลับมาทบทวน 4) ควรส่งเสริมและพัฒนาครูในด้านการจัดทำสื่อการเรียน การสอน กระตุ้นให้ทั้งผู้เรียนผู้สอนคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย 5) ควรมีการวัดผล ประเมินผลผู้เรียนที่หลากหลาย ประเมินผลโดยครู ผู้เรียนและผู้ปกครองและวัดผลตามสภาพจริง สอดคล้อง กับ ญัตติกสสร ธนาบวรพาณิชย์ (2561 : 64) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการของ สถาบันการอาชีวศึกษา ผลการศึกษา พบว่า แม้สถาบันส่วนใหญ่จะให้ความรู้ในสายอาชีพหลักแล้วยังได้เสริม ความรู้ ทักษะด้าน IT เพื่อให้นักศึกษานำไปใช้พัฒนางาน/อุปกรณ์เครื่องจักร เครื่องมือที่เกี่ยวข้องในสาย อาชีพที่ทันสมัยได้ แต่ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการให้ความรู้ ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยและ สอดคล้องกับอุตสาหกรรมสมัยใหม่ ศักยภาพในการเรียนรู้หรือประยุกต์ใช้งานเทคโนโลยี การพัฒนาหลักสูตร ให้มีสอดคล้องกับความต้องการในอนาคต แนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมในยุคประเทศไทย 4.0 ได้แก่ 1) การ พัฒนาหลักสูตรโดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะด้านภาษา และเทคโนโลยี 2) การพัฒนาสมรรถนะครู - อาจารย์ และบุคลากรโดยมุ่งเน้นวิธีการพัฒนาคุณภาพ และการสร้างเสริมประสบการณ์ทางด้านวิชาการ 3) การ พัฒนาสมรรถนะโดยมุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และ 4) การพัฒนานักเรียนนักศึกษาโดยมุ่งเน้นการพัฒนา และประสบการณ์ สอดคล้องกับ สุวิมล พรหมทัศน์ (2562 : 31) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการ บริหารจัดการหลักสูตรอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์บริหารจัดการหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พบว่า 1) ด้านประสิทธิภาพ มี เป้าหมายผู้เรียนมีสมรรถนะและมีคุณภาพตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 2) ด้านคุณภาพการให้บริการ มีการ จัดเรียนการสอนโดยเป็นโครงการ (Project Base Learning) นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ทำสื่อให้มากขึ้น 3) ด้านประสิทธิภาพกระบวนการภายใน พัฒนาระบบการเรียนการสอนให้มีความเข้มข้นและทันสมัยการ จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้จริง พัฒนาการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา พัฒนาหลักสูตรรายวิชาและกระบวนการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นเป็นการบูรณาการการ เรียนรู้และดำรงชีวิต ร่วมมือกับสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับ ความ ต้องการของตลาดแรงงาน พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ครูและบุคลากรมีความคิดสร้างสรรค์ และ สอดคล้องกับ สุวดี เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา (2560 : 95) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตาม มาตรฐานสถานศึกษาต้นแบบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ควร มีการวางแผนส่งเสริมสนับสนุนผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีการปรับปรุงแก้ไขให้ทันสมัยอยู่เสมอ 2) ด้าน หลักสูตร ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่มาจากทุกภาคีเครือข่ายทำการวางแผนพัฒนาดำเนินงาน และมีการ ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรอยู่เสมอ 3) ด้านครูผู้สอน ควรมีการจัดอบรม ส่งเสริม สนับสนุนให้ทำงานสืบค้น ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และควรมีการนิเทศติดตาม 4) ด้านกระบวนการเรียนรู้ ควรมี การจัดตั้งคณะกรรมการในการวางแผนดำเนินงาน การประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ทางการศึกษาและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน 5) ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรมีการสร้าง ความตระหนักและความเข้าใจถึงความสำคัญให้แก่ครู บุคลากรและนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนรู้พร้อมทั้งให้คำปรึกษา 6) ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ ควรมี การจัดอบรมพัฒนาครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาเพื่อสร้างเจตคติที่ดีและพัฒนาระบบกำกับติดตาม ประเมินผล 7) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ควรมีการประสานความร่วมมือกับชุมชนในการใช้และการพัฒนา การจัดการเรียนการสอน และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

3. ความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัด อาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.25 และเมื่อพิจารณาราย ด้านพบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการ จำนวน 7 แนวทาง รองลงมา คือ ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา 5 แนวทาง ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ 4 แนวทาง และด้านการจัดการเรียน การสอน จำนวน 7 แนวทาง โดยแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา ด้านที่สำคัญ เร่งด่วน คือ ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารและทีมงาน ควรพิจารณาทบทวนประเด็นต่าง ๆ ในด้านนี้เป็น อย่างดี เพื่อการวางแผน หาแนวทาง กลยุทธ์ ในการบริหารจัดการองค์กร ให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย เช่น การมีผลงานจากการพัฒนาตนเองและการพัฒนาวิชาชีพของครู ได้รับการตีพิมพ์/เผยแพร่ จัดให้มีระบบ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ครอบคลุมพื้นที่ใช้งานภายในสถานศึกษา และมีกระบวนการจัดทำงบประมาณที่มี ประสิทธิภาพ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ สารโจน์ ขจรวัฒน์ (2560 : 32) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบ การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา รูปแบบที่ 3 การพัฒนาระบบการบริหารภายในสถานศึกษา โดย 1) ผู้บริหารต้องมีการวางแผน จัดทำแผน มีระบบการบริหารภายในแบบมีส่วนร่วม มีการจัดสรรงบประมาณ พัฒนาบุคลากร มีรายละเอียดการกำหนดเป้าหมาย และการกำกับติดตามประเมินผล ระบบตรวจสอบการ ทำงานของบุคลากรที่ชัดเจน สามารถสะท้อนผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาได้ 2) พัฒนาระบบการติดตามและ รายงานผลการดำเนินงาน พัฒนาระบบการประเมินและการรับรองคุณภาพ มีการนิเทศภายในสถานศึกษา อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับรายงาน การศึกษาของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2559 : 69) พบว่า ระบบอาชีวศึกษายังขาดการส่งเสริม ด้านทรัพยากรอย่างรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขาดครู อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ หลักสูตรไม่เชื่อมโยงกับ ทักษะที่ต้องใช้ในโลกรการทำงานจริงหรือธุรกิจ และสอดคล้องกับ หลี่ ฉิงหยาน (Tingran. Li, 2020 : 5) ได้ ศึกษา เรื่อง การวิเคราะห์แนวโน้มในอนาคตของอุตสาหกรรมอาชีวศึกษาของจีนจากมุมมองของการ เปรียบเทียบระหว่างประเทศ พบว่า สภาพปัญหาที่มีอยู่ของอาชีวศึกษาในประเทศจีน และดึงเอาประสบการณ์ ของประเทศอื่น ๆ ในการจัดตั้งและปรับปรุงระบบการศึกษา การจัดอาชีวศึกษาในประเทศจีนและแนว ทางแก้ไขของรัฐบาล ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบ ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จของบางประเทศในการ ส่งเสริม VET (อาชีวศึกษาและการฝึกอบรม) รวมถึงบทบาทของรัฐบาล อุตสาหกรรม สถาบันฝึกอบรมและ

โรงเรียนในจีน อินเดีย เยอรมนี และสหรัฐอเมริกา พบว่า จีนจำเป็นต้องส่งเสริมความร่วมมือในโรงเรียนกับองค์กรและการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมกับการศึกษาอย่างจริงจังและได้เรียนรู้ว่ากองกำลังทางสังคมชั้นนำและเมืองหลวงเป็นกุญแจสำคัญในการสร้างระบบอาชีวศึกษาที่ดีและสมบูรณ์แบบ

4. นำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วน ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการ จำนวน 7 แนวทาง ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา 5 แนวทาง ด้านการนํานโยบายสู่การปฏิบัติ 4 แนวทาง และด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 7 แนวทาง จากแนวทางทั้งหมดเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการวิจัย จัดเป็นกลวิธีการจัดแนวความคิดหรือแนวนโยบายเพื่อนำมาเป็นเครื่องมือชี้แนะให้ยึดถือไปปฏิบัติตามและได้ผลดี ด้านที่สำคัญคือด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณในการบริหารจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่น่าสมัย เพื่อให้สามารถรองรับการจัดการศึกษาหลายรูปแบบทั้ง Online, Onsite, Ondemand, Onair ซึ่งสอดคล้องกับ บอฟวานี บี, เซชาดรี สิริวดียา และอันนิคริสนัน อาร์ (Bhavani, B. and Sheshadri, Srividya and Unnikrishnan, R., 2010 : 76) ได้ศึกษาเรื่อง เทคโนโลยีอาชีวศึกษาในชนบทของอินเดีย พบว่าอาชีวศึกษาและการฝึกอบรม (VET) ช่วยลดช่องว่างระหว่างการศึกษาที่จำกัด และการจ้างงาน อย่างไรก็ตามเป็นการยากที่จะทำให้ VET สามารถเข้าถึงชุมชนที่ท้าทายทางเศรษฐกิจและการศึกษาได้อย่างง่ายดาย เพื่อตอบสนองความท้าทายนี้มีโซลูชันใหม่ที่มีองค์ประกอบที่เป็นเอกลักษณ์ให้กับอาณาจักรแห่งเทคโนโลยีการศึกษา : การศึกษาระดับอาชีวศึกษาได้รับการปรับปรุงผ่านเทคโนโลยีมัลติมีเดียและเทคโนโลยีสัมผัส เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา รวมทั้งนำเสนอการฝึกอบรมวิชาชีพที่แตกต่างกันสองแบบซึ่งทดสอบในภาคสนามโดยใช้มัลติมีเดียและเทคโนโลยีสัมผัส ผ่านการประยุกต์ใช้มัลติมีเดียความจริงเสมือนและเทคโนโลยีสัมผัสกับ VET แสดงให้เห็นว่าการศึกษาและการฝึกอบรมสายอาชีพที่ได้รับการปรับปรุงนี้มีความสามารถในการถ่ายทอดแนวคิดและชุดทักษะที่ซับซ้อนให้กับบุคคลที่ไม่รู้หนังสือและกึ่งอ่านออกเขียนได้พร้อมแสดงให้เห็นถึงศักยภาพมากมายในการบังคับใช้ VET ที่ได้รับการปรับปรุงดังกล่าวทั่วอินเดียและสัญญาที่เกิดจากการจ้างงานที่เพิ่มขึ้นและการปรับปรุงความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นสำหรับผู้คนหลายแสนคน และสอดคล้องกับ จาง เจียนเซิน, เนียว ยูยาน และลอง จี โยว (Zhang, Jianzhen, Niu, Yuyan and Long, Jiehong, 2019 : 89) ได้ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้ MOOCs (Massive Open Online Course) ในอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมของจีน พบว่า หลักสูตรออนไลน์แบบเปิดขนาดใหญ่ (MOOCs) เป็นหนึ่งในเหตุการณ์ที่สำคัญที่สุดในประวัติศาสตร์การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งไม่เพียงแต่ทำลายกำแพงมหาวิทยาลัยเท่านั้น แต่ยังประสบความสำเร็จอย่างมากในการแบ่งปันทรัพยากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพสูงและเปิดโอกาสให้ทุกคนที่ต้องการปรับปรุงตัวเอง ผลการสำรวจความเป็นไปได้ของ MOOCs ในการศึกษาและการฝึกอบรมสายอาชีพของจีนจาก 3 ด้าน ได้แก่ กลยุทธ์ทางเศรษฐกิจของประเทศการแข่งขันในตลาดองค์กรและการวางแผนอาชีพของแต่ละบุคคล หลังจากวิเคราะห์ความยากลำบาก เช่น วิธีการเลือกงานทั่วไป วิวัฒนาการ MOOCs แบบ

มีอาชีพแบบส่วนตัว วิธีพัฒนาความสามารถในวิชาชีพ และวิธีการได้รับการยอมรับทางสังคมสำหรับ MOOCs ได้มีการเสนอแนวทาง 4 แนวทาง ได้แก่ แพลตฟอร์ม MOOCs และองค์กรต่างๆที่สร้างขึ้น และแบ่งปัน MOOCs ระดับมืออาชีพโดยรวมรับแผน MOOCs ส่วนตัวโดยใช้เทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ และเทคโนโลยีการเหมืองข้อมูล การเรียนรู้ MOOCs แบบมืออาชีพด้วยออนไลน์ และออฟไลน์ การเพิ่มการจำลองเสมือนออนไลน์ แบบออนไลน์ให้กับการเรียนรู้ของ MOOCs แนวทางข้างต้นจะช่วยเพิ่มความเป็นไปได้ของ MOOCs ในการศึกษา และการฝึกอบรมอาชีพศึกษาของจีน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านบริหารจัดการ ควรมีการวางแผนงาน จัดทำแผนการจัดการศึกษา ทุกระยะให้มีกระบวนการ/องค์ประกอบสำคัญครบถ้วน เช่น ข้อมูลสารสนเทศ ปัจจัยในการบริหารจัดการ การ SWOT และแผนพัฒนาตนเองของครู เป็นต้น

1.2 ผู้บริหารและครู ควรมีการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการและปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และควรใช้หลักธรรมาภิบาล บริหารสถานศึกษา บริหารการเงินและงบประมาณ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับมาตรฐานอาชีวศึกษา มาตรฐานที่ 1 หรือมาตรฐานที่ 3 เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานอาชีวศึกษา

2.2 ควรศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา โดยเปรียบเทียบสถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ และขนาดเล็กในระดับภาค หรือประเทศ

เอกสารอ้างอิง

- ฉลอง นพคุณ. (2561). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ชุติมา เมฆวัน. (2557). เหลียวหน้าแลหลัง ปฏิรูปการศึกษาไทยไปไกลหรืออยู่ที่เดิม. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. 6 (2), 26-38
- ณัฐภัสสร ธนาบรรพาศิษย์. (2561). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการของสถาบันการอาชีวศึกษาคุณประเทศไทย 4.0. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

- วรพิชญ์ ลิขิตายน. (2559). *การบริหารจัดการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสระบุรี ให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูง*. ดุษฎีนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สถาบันการวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ). (2559). *การปฏิรูปอาชีวศึกษาของประเทศไทย*. สถาบันการวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- สาโรจน์ ขอจ่วนเตี้ยว. (2560). *การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรมภายใต้นโยบายประเทศไทย 4.0*. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2558). *รายงานการประเมินคุณภาพ ด้านการอาชีวศึกษา*. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2561). *มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561*. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอนพิเศษ 228 ง ลงวันที่ 18 กันยายน 2561. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการและสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)*. กระทรวงศึกษาธิการ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์.
- สุวดี เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. (2560). *แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานสถานศึกษาต้นแบบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุวิมล พรหมทัศน์. (2562). *การพัฒนาแบบการบริหารจัดการหลักสูตรอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยอาชีวศึกษาพณิชยการเขียงรายที่สอดคล้องการศึกษาไทย 4.0*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเขียงราย.
- Bhavani, B. and Sheshadri, Srivid ya and Unnikrishnan, R. (2010). *Vocational Education Technology: Rural India*. New York, NY, USA. Association for Computing Machinery.
- Tingran, Li. (2020). *An Analysis of the Future Trend of China's Vocational Education Industry from the Perspective of International Comparison*. New York, NY, USA. Association for Computing Machinery.
- Zhang, Jianzhen and Niu, Yuyan and Long, Jiehong. (2019). *Application of MOOCs in China's Vocational Education and Training: Feasibilities and Difficulties*. New York, NY, USA. Association for Computing Machinery.